

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

МАТЕРІАЛИ
ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«РУБІНОВСЬКІ ЧИТАННЯ»

14 травня 2021 року

УМАНЬ - 2021

ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА ГІРЧИЦІ В УКРАЇНІ

А.Н. СІВАК, бакалавр

Т.К. КОСТЮКЄВИЧ, кандидат географічних наук

Одеській державний екологічний університет, м. Одеса

Останнім часом агровиробники все більше уваги приділяють «нішевим» культурам, які спроможні значно урізноманітнити монокультурний олійний напрям домінування в сівозміні соняшнику, сої та ріпаку. За сучасних змін кліматичних умов однією з таких культур є гірчиця, яка водночас із можливістю формувати стабільні врожаї насіння та сировини доброї якості вирізняється відносною невибагливістю до зовнішніх чинників. Відомо, що гірчиця – джерело цінної харчової олії. Гірчична олія має найнижчий кислотний показник і довше за інші види олій зберігає свої якості. Містить значну кількість біологічно активних речовин. Особливо цінним є наявність усіх жиророзчинних вітамінів.

У якості сидерату вона має величезну користь, особливо для бідних (але не надмірно виснажених) ґрунтів, вона їх буквально відроджує, формує достатню кількість органічних речовин, коли вже через місяць або трохи більше після посіву насіння ця сидеральна культура закладається (обов'язково до цвітіння) в ґрунт, збагачуючи його доступним фосфором і азотом.

Значної уваги приділяється гірчиці й як страховій культурі через складні погодно-кліматичні умови ведення агробізнесу та внаслідок стійкого попиту на її високу закупівельну ціну на світових продовольчих ринках.

Якщо проаналізувати інтерес виробників до культури гірчиці починаючи із радянських часів, то він характеризується очевидною нестабільністю, і лише в останні 8-10 років, із встановленням надійних ділових контактів вітчизняних трейдерів із закордонними споживачами, можна казати про якусь сталість, звичайно, із певною поправкою на погодні умови сільськогосподарського сезону, що напругу зумовлюють результати аналізу.

За площею посівів Україна входить в десятку світових лідерів по вирощуванню культури. А у нас вона посідає четверте місце за обсягом виробництва серед олійних культур, де гірчиця поступається тільки ріпаку, сої та соняшнику. Щороку в Україні засівають близько 50 тис. га гірчиці та збирають із цієї площі врожай її зерна на рівні 40–50 тис. т. Найбільші обсяги цієї культури (54%) у Степу – в Херсонській, Запорізькій та Донецькій та Луганській областях.

Збільшення посівних площ під такою перспективною культурою, як гірчиця обумовлене незначними витратами, високим коефіцієнтом розмноження, що дає змогу господарствам, завдяки рентабельності, отримувати значні прибутки. Потенціал для поліпшення рентабельності виробництва гірчиці в Україні полягає в дотриманні сучасних агротехнологій вирощування, підвищенні врожайності культури. Щоб одержати високі врожаї кращої якості, важливо дотримуватись елементів технології вирощування, відповідного контролю за якістю та строками проведення необхідних агроприйомів.